

ИЗДАВАЧ
СРБИЈОМ
НЕДЕЉОМ
УРЕДНИШТВО И АДМИНИ-
СТРАЦИЈА Матице Бр.-Т.
ЦЕТИЊЕ

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

УРЕДНИШТЕ СЕ НЕ ВРАТАРУ
ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА
БРОЈ 64
ПРЕТПЛАТА:
МЕСЕЧНО ЦИ. 8.—
ГОДИШНО ЦИ. 81.—

ЛИСТ ЗА НАЦИОНАЛНУ ПОЛИТИКУ, КЊИЖЕВНОСТ И ПРИВРЕДУ

13 цистерна-бродова потопљено на путу за Медитеран ДРУГА З БРОДА ПОГОЂЕНА -- ГУБИТАК ТЕРЕТА ИЗНОСИ 174.000 ТОНА ГОРИВА

ПРЕД НОВИМ ЗАДРУЖНИМ ВИДИЦИМА

Успјеси и побједи неодољивих подморничких акција

Отварање Чиновничке задруге на Цетињу, које је свесрдно повољављено од наших службеника и од свих припадника војводства било је узвод у поновно развијање војне делатности у нашој сиромашној покрајини. Ових дана су надлежне власти дониле одлуку да се дозволи пословање задругама. На тај начин нашем свијету пружена је могућност да се, у ово тешко ратно вријеме, колико-толико помогне, привредно организовање и материјално подупиру са циљем да ће та у тим настојањима помоћи сви искрени пријатљи народа и сви они којима на срцу лежи национални просперитет и добробит.

Као што је познато, задружна организација у Црној Гори прије рата није била развијена у довољној мјери, нити је у животу становника ових крајних крајева одиграла улогу која се од ње тражила и коју би она, при друштвеним психолошким условима, могла да изведе. И поред свих неопортних користи које је наше онома слабо развијено војводство пружало народу, задружна свијест, неким чуждом, није била толико јака да би могла пројекти све наше духовне и свјетске све наше вјерне и радне ресурсе снаге у циљу привредног, социјалног и културног узвињања нашег горшатачког елемента. Али, ако у нашој скорој прошлости није уређено на пољу развијања задругарства све што се могло и урадити, то не значи да ће сада и убудуће наши задружни напори изостати иако очекивања која се с правом на војводство полажу. Природно је препознати да ће наш свијет из досадашњег искуства поцијепити поуже, како би у свом будућем раду одбацио све оно што је кочило напрдак, а прихватило и употребљавало оно што се показало као добро и корисно.

А наше досадашње војно искуство показује да су главне сметње развоју задругарства у Црној Гори биле: претјерани индивидуализам Црногораца, рђави почетак задружног организовања са кредитним задругама и претјерана комунистичка рожерења. Задругарство почива на идеји сарадње, међусобне помоћи, међусобног допуњавања. Као такво, оно успијева јако развијеној социјалној свијести, тј. тражи подржавање воље појединца или заједнице, потчињавање личног интереса општем интересу. Иако је током своје историје пружао сјајне примјере несесних прегнућа и социјалног стремљења, наш горшатак је и још у основи остао индивидуалист. Тешко се подвргава диктату заједнице. Свуда истиче своју личност. Довољно је и најмањи прекор, и најмања закачка, и најмањи попријек поглед, па да се наш човјек осјети поврњеном у своје самољубље, да га изведе из стана, на шетњу заједнице у којој је и та. Многа добра покушања били су у самом свом почетку сакраћени баш аби тог претјераног самољубља појединца који су га предувалили. Још ако је тако индивидуалистички на стројењу душа Црногораца нагрњена партиско-политичком мржњом, макар

и најмањом, не само задруга него и свака друга друштвена заједница, у којој он дунтира, морала је јако да трпи од тога. Наши интелектуалци који су радили у задругарству нијеу довољно пажње покљанали психолошким особинама наших горшатака, те нијесу, са потребном тактичношћу, фином и опрезношћу, дјелили душ нашег свијета, него су, у много слу-чајева, пожижали његове негативне склоности, па их и користили у својим кљавим сврхама. Када је рјеч о раду у селским задругама, не може се брукте пријети преко умногом јаловог рада једног приличног броја учитеља и свештеника, који су били палисход нивоа средине у којој су радили. Учитељи и свештеници на селу треба да буду зачетници, поборници и водитељи сваке вјерне и корисне друштвене, привредне и просветне акције. Иако их је било који су, несеснички, свјетско, предано вршили своју свету дужност, њихов рад је остао неистакнут, а у више случајева и потврн радом — бавише нерадом — приличног броја њу-ловских колега, који су, као присталице начела болсе лат мише, више црвенили са њим него школи или цркви, више вољели нијану селачку дружину него корисну мељорадничку задругу, више се одушевљавали шупљим фиф-фишким врвдањем него неопходном обављаном просветитељском и стваралачком акцијом.

Ми смо у свом чланку "За национални рад на селу" (Глас Црн. бр. 92) подвукли алкаво, а често несавјесно, и злонајерно вршење националних и просјетитељских дужности од стране једног броја учитеља. Жалимо што је, техничком омахом, у реченици о учитељима испуштена из штампне једна одредаба која се односила на вриједне, свјесне и национално исправне учитеље, који су ваиста предано вршили своје дужности, иако су им на свим страна прављене сметње. Од њих се и данас очекује да у новим приликама наставе свој рад за добро народа.

Али, и поред тога слабог психолошког стања за прихватање задружних идеја код нас је, приликом првог оснивања задруге, учињено једна крупна грешка. Наиме, по селима се, у највише случајева, задругарство почело са кредитним задругама. Свијет, који није знао шта су задруге, користио је кредитне, али није се својом старо да одговара својим обавезама према задруги са којом првобитно задруга, духовно неспријемљиви, лаконом, а и алкави свратили су кредитну задругу ка Албањевом сламу. Зато се у очима простог свијета мале компромитовала не само кредитна задруга него и сама задруг идеја. Да је оснивање задругарства у Црној Гори отпочело са којом другом задругом, рјешмо са најваљачком, вјероватно је да би задружни покрет код нас био на вишем ступњу.

Па ипак, слабом раду наших задруга много су шкодила комунистичка рожерења. У нашој покрајини један вратан број школовао не омладине био је запален социјалним идејама, те је

Као што је објављено у вјерном билтету, постигла је акција једне групе подморница против једног кривога који је повисо на Тринидаду према Гибралтару пуни успјех Коној који је плвио под јаким притиском састојао се и укључиво од великих бродова — цистерни са петролеј, које су морале да допреме гориво у Сјеверну Африку. У жестоком борбама потопљено је 13 цистерни са петролеј од укупно 124.000 тона. Друга 3 бродова — цистерне погођене су торнедом. Кривога је био потпуно разорен. Губитак терета, који износи 147.000 тона горива, претставља озбиљан ударак англоамеричкој војној структури у Сјеверној Африци.

Њемачке подморнице су валале непријатељској ловидиби нови тешки урадар, о којему је саопштено ујуче развијеном вјерном билтету. Тај урадар приказује на рату један немачки контрадмирал, који истиче да су губитак толиког бродова има нарочити значај у садашњем тренутку и у садашњем изгледу сјеверноафричке ратне ситуације, будући да се ради о бродовима цистернама одређеним за снабдевање горивом Ајенвајсерових армија. 13 бродова цистерна са петролеј, који су потопљени 174.000 тона бензина, били су бродова нарочите конструкције који се не могу лако замјенити. У Великој Британији и у Сједињеним Државама су нови губитци изазвали највећу забринутост међу јавношћу, која све бави схватила технику сјеверноафричке битке. Њемачки контрадмирал је

авно прегрдно очекивања да ће та омладина настојати да прихвати задружни организовање да преко ње допринесе своје народу, за чије се добро — како се сама изражава — бори. Међутим, сва су та очекивања доживјела слом, јер та је омладина, као што су прошли трагични догађаји показали, водела борбу за народно добро само на језику, док је у својим срцима гајила љуте отровнице, слијепу мржњу и ружичан бјес, да би, у за себе вгодном моменту друштвених и историских поремећаја, извршила о то леђа своје властитога народа. Тиме је показала да њој није лежало на срцу благодата народа, и тиме се обавила зашто она није вољела задругарство, зашто га је саботирала и зашто га није оживотворила младошћу и полетом.

Данас, пред новим перспективама, на нама стоји дужност да, у циљу националног препорода, пољемо новим идејама, потчињавамо позитивне и негативне досадашње напоре индивидуализмом. Национални дух, који се буди, обнавља и диже, има да првом с цијаном свијешћу освјетли будуће животне стазе наше нације, јер без национализма — али не фразерског, шупљег и неактивног, већ истинског, искреног и стваралачког — не може бити правог, енергичног и дуготрајног ријешања никојег социјалног питања. Наши млади националисти мсрају, по својој националној дјужности, да прихвате задругарство и да га завадуху новим духом живота и поета, Д.

затим истакао велику осуду на бродовима цистернама, коју три америчка трговачка флота. Не тржи "Дејли Експрес" узлази да објасни од совјетских подморница постоје сваки данси све веће мјесто да се смисли, те да може увести такве ризике да оправда страховања од дефинитивне катастрофе, оне настале где коју су него војни војничари тек одавно предваљали. Ситуација је грба аврорача немачки коментатор — да непријатељ не схвати озбиљно опасност подморничког рата, а да тај начин када он буде отворено они и кда се пред њим буду распршиле садашње идување бие преданим.

Источни фронт

Сви бољшевички напади лопе се редом на сјеверном Кавказу, од Стаљинграда и у доњском басену право су обједиени у жестоком борбама вишекртним напади бројно надмоћнијих непријатељских прејадиских и околнеопних снага. Њемачко ваздухопловство интервенирало је у борбама: потпонамљивањем кичевог одарања и бомбардовањем непријатељског постојица. Пешадјске и околнеопне трупе уништиле су и неоспособиле за валду борбу 136 совјетских бојних кола, од којих 70 само на стаљинградском сектору, а њемачки су ловци објорили у вадбуциним борбама 11 ов. мј. 20 совјетских авијата, изгубивши само своја два. Запосједује се појемне утаре, војника и ратног материјала.

Иам 7 и 10 Јануара је на источном фронту дјелом одреда војске разорено, заробљено или неоспособљено 623 совјетских бојних кола. Токм и вадбуциним напади који су настављени против Мурманске жељезничке пруге изгубили су бољшевички велики број вагона. Брани борбени авиони потопили су у мурманској луци један трговачки брод од 4.000 тона а тешко оштетили 1 теретни брод.

На Кавказијској превази је финска артиљерија бомбардовала једну непријатељску противавионоку батерију, којом су приликом вадреног оруања један одред совјетских смјанаца, бомбардована сем тога војна постројења једне непријатељске базе где су изазвани пожари.

Нови списак сјеверноамеричких губитана у Југосту

Информационог уред Сједињених Држава објавио је нови списак 2410 бродова потпуног или на фронтовима. Тако би укљупи губитци сјеверноамеричких оружаних снага према званичним подацима из осигли 8521 мртвог, 7389 рањених, 42740 несталих и 2470 заробљених.

НАПО СУ ИЗВРШЕНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА СЈЕВЕРНОАМЕРИЧКУ АВАТУРУ † Поп Јоко Гојних

— in memoriam —

Историја је често неправедна и допушта да се оките лаворикама славе људи, којима је судбина одредила да уберу плодове туге и мукара, а да у од других припремају припремањем потхвату учинке само задња, али баш зато и најектичније корак. Данас се то понавља у Франскуј Сјеверној Африци, гдје је генерал Ајенхауер окупио сву прогнану надувану плаву једног у ствари нимало славног додлајца. Бишашу.

Тако је створено доста прилика да се учине на вођење личности у Мароку. На мјестима гдје Сјеверноамериканци баш ништа нијесу имали да траже, гдје иже постојао ни Сјеверноамеричких поданика ни икаквих привредних интереса, нигдали су одједном конулату Сједињених Држава, као нарп. у Фецу, гдје су се чак одједном појавила два вишеконулата, или у Маракесе. У оба случаја настали су се Америцима у изумштеним аградима Британских конзулата.

Цјеловитост ове селадесторије Американица почела се осјећати још прије војне оупације. Мароканска штампа настојала је очигледно да својом гласом не повриједи американску осјетљивост. Многобројна утицајна лица у М року, као нарп. 60-годишњи чахостелени Црпан марокански паша Гауоу, који је зуракених ривал, понављају се да је Рузвелтов изасланик задолвољит њихове личне жеље. Други племенски кнежевци пади су у клоупку, коју им је Рузвелт разалео својим демагошким обећанима неважност.

Пуконик Еди је замста могао бити задовољан својим радом, када је прије неколико мјесеци у Тангер стао један његов претпостављени орган из Вашингтона. То је био бригадни генерал Берк, салашна десна рука и замјеник генерал Ајенхауера, после извршене искривања Сјеверноамеричких трупа у Африци промакнуту на Рузвелтов предлог за дивизионог генерала. Клирк је под лажним именом обичао са пукоником Едином цијепо данашње оперативно подурјење, те је свуда непријетљиво доводећи у додир са пријетљивим америчким „вишеконулатима“ и са индигорним личностима из мароканског пољног живота. При томе се у свему потпуно ослањао на дебелог пуконика Еди и његових селам војних аташеа, којима је било суђено да и надале остану анонимни јунаци сјеверноамеричког „похода“, уступајући се популарност и славу генералу Ајенхауеру.

Па, историја је често замста неправедна!

али вишеконулат се нијесу за то много бринули, а најмање шеф те чудне организације мистер Солборг, сјеверноамерички привредни организатор у Рабату, који је нестварно прево своје мреже, док је конулат Чајлд увео на ирша мароканског султана Сиди Мохамеда и француског генералног ротматера генерала Ногеса, преступивши господину Мурфију да се љубазно посвети другим личностима у Мароку.

† Прешлог мјесеца умро је у Цринцима поп Јоко Гојних, учесник у шпанској и балканској војскама. Цело његово брвно живаш био је посвећено нестварном националном и просвјетном раду. Још као младик исплавао се у рату 1870, када је у најближој околишји прибио барјак на ратно постојење код београдског Београда. Првијашив на вође начину, овог снајбол српског јунаштва и слободо, носио је да акције кроз све ратове са чиншћу и доприносима. Ниш од младик дона био је поп Јоко Гојних познат са свога чаршаса и отвореног карактера, љубави да слободу и истину и жарког шаторошвања.

По причању, необично жељо шектерачко, слободу уман и храбор, рјечник и недвојачко, никад се није устало, да створено важе испити у ошву које била.

У свој дугогодишњи учештско рад, одговори је жстоје генерације своје ученика и другу и привредног живота и чинио.

Послејте свјетског рата, већ сапар ја годишња, али дуком и цијепо необично кривејачки млада на нешто чак вођа у мањинској покраје у Цринцима.

Његов дугогодишњи рад на националном и просвјетном пољу био је најбољи допринос српског живота, који је извршио у својим мачуљивим мислиторјни ученика и подличних след беника.

Када је његово приношћу било суђено, да пред крај својих дана доживи шарширу претседниј свога народа и да види своју и привредну историју и чинио.

Кривае билае к мучкашким, јоунајују се што је часно и ирошено, не заврше на него поштиника.

Када је његово мачуљивост дошло до кулминације у маршу прешлог године, дошло је до нечакитог догађаја. Неколико његових ученика, да акрете и свој часник и у сваком ислодје бескријич и живот. Ни шта да по Јоко Гојних био јунак и вођа у 30-шак догађају, којешта са револуером у рату рјачно-чно, да брани свој живот и своју част. И кад на његово револуер поштење да прашне куршуме касошћу нешто, робијејаче се врљана бачно, прешломо овапљаних чина, који срломо њево годичи мљ.

Цринцима да су били кривци у својој јунош и осалае у ној 21 дец — 31. ја да све врлиме појеће које мачуљиче се с рашловејаче Цринцима да су били кривци у својој јунош и осалае у ној 21 дец — 31. ја да све врлиме хробијаче да са поново надале, него, једног деведесетогодишњег старика који се био рјачио да се борн са народна напројаче на сарти и живот.

Тако му је њако било суђено да види пропаст свих мачуљича; ја робијејачких бајди и криваејачког народа, свакоре његовог дана и свјетлејаче зракче њако.

Умро је, највероватно од свих он акалик, податка да саборачко, свакоре његово, како се служак своје народу и свакоре борн са своју част.

Према њакошћу говорника у прошлос историо, њакошћу бачилона, који је овога времена испратило до вјечне кује. Сахрањен је присуственом у Прешедниј Гауиној и циталоној од Цринцима. Њакошћу бачилона, који је под отвореном рако одржао испитан говор о просвјетним, националним и висишњим дјелима овога јунака и чинио.

Слава му и вјечни помен!

— Поп Јоко Гојних —
— in memoriam —

LEKCIJE IS ITALIANSKOG JEZIKA

Prevod zadatka br. 22
1) Juče sam bio u polju, ali danas i sutra sam (biću) kod kuće, a prekusutra bi biti u Palermu. 2) Kada ste Vi otputovali iz Berlin? 3) Otputovata sam sinoć. 4) Kada ćete biti u Milanu? 5) Biću sutra naveče. 6) Koliko bih bio srećan kada bih i ja mogao upoznati Italiju! 7) Konobaru, što ima za jesti? 8) (Mia) Supra, teleće pečenje i svinjska rebra. 9) U našem gradu ima jedina lijepa crkva i dobrih škola, ali je šteta da nema i tedno dobro pozorište. 10) Okolica ove varoši je (vrlo lijepa) sjajna. 11) Je li bilo mnogo naroda (slušaću) na koncertu? 12) Vrlo mnogo, dvorana je bila puna. 13) Knjigu koju si mi ti dao) da pročitam najljepša je od svih koju sam ikada pročitao.

Prevod zadatka 23 (ventitreesimo)
1) Federico, tu hai avuto la tua parte, non essere scontento! 2) Perché tu madria è così triste? 3) Perché è giunta (la) notizia della grave malattia di mio fratello. 4) Cerco un appartamento (una abitazione) che abbia la vista al (sul) mare. 5) Chi sono i teatri in questa città? 6) Sì, signore, qui c'è un buon teatro. 7) Siete contenti di aver venduto la casa? 8) Sì, io venderei anche il giardino se trovassi un buon compratore (acquirente). 9) Egli era oggi un po' pallido, ho paura (temo) non sia malato. 10) A Roma ci sono i musei, artistiche, grandi palazzi, magnifici giardini. 11) Zauđu nejadjeju naraditi zadatke broj 24 i 25.

Алжири постаје утицајно бесполног политичара

(Тангер 11-г) Овак дана је изашао на свјетлост још један значајни лик француског изазовења. Радн се о првом сјајноју да инострана дјела генерала Жироа. Он је био одређеним у мисију за Вашингтон, гдје је прије повратка у Алжири мајоно новинарима да је већ двије године стајао у вези са бившим конулом Сједињених Држава у Алжири, који је сада Рузвелтов претставник код Ајенхауера. Овај француски савјетнички тим је прије прелаза у службу код Жироа био Дарланов агент, и управо као такав приликом је заједно са бившим конулом Сједињених Држава Мурфијем план за англоамеричку искривање у Сјеверној Африци.

Један други докумант неограниченог акронима француских изазовења је пројекат за Сјеверну Африку парламанат са свим посланцима који се налазе изван огађине.

PODLISTAK

Kad vrijeme prebrzo teče ...
— Dobar večer, dobro te uzaludno čekate nekoga isto kao i ja. Pošto je prestava već zaračelo, ako smijem, htio bi vam postaviti jedan predlog.
— Hvala, hvala, ja su još malo da počekam.
— Ali čemo izgubiti sigurno radio žurnal, a ja već imam karte za dvoje. Što bi čekali! Uostalom možete se uvijek pridružiti esohi koju čekate, ako nadode. Sjediti jedan uz drugoga u kinu sasna je normalno.
— Hvala, rekla sam vam već, da ću ja svejedno još malo počekati.
— Možete počekati i sjediti. Tim više pak što je ovdje hladno.
???
— I lagano, govoreći o filmu, objeica su se uputili prema ulazu. Ušli su u mračnoj dvorani potražili svoja mjesta. Na platnu se uz nizali švedski jfjorvodi u zimskom ledenom cvatu, a tamno-plavo-narano dubokim šumom i bistavom bijelom njenoj udalo po hridinama kao da hoće da ih proguta.
— Krasno! — usklikne.
— Krasno! — kao vjerna jeka potvrdi i on, ispljtujući u mraku svoju nepoznatu drugaricu.

Da vam opišem ženu koju je sjedila pred našeg gospodina ne bi bilo interesantno. Ona je interesovala samo njega, jer mu se svidjela po svojoj kokeknoj vanjštini, a to po duhovnosti, koju je konstatovao i komični prestave.

Završila se pretstava i oni odoše skupa da večeraју. Jedna vesela kapela ispunjavala je veselim notama kavansku dvoranu punu svijetla i brbljavog raspoloženja. Konobar je savršeno posluživao, a gospodin i Tanja se još uvijek kadikad pogledavata dešno i lijevo ne bi li ugledala onoga što je pred bioskopom čekala. Ne znam iz kojega razloga, ali mislim samo zato da mu se slatko u brk namisje za nemar i iskazanu neučtovost prema njoj. Osvešta je slatka kaša. A Tanja je pripadala onoj grupi ljudi, koji traže nasladu tamo gdje drugi ludu smrt.
Ko ste zapravo Vi? — zapita.
— Dovoľite! — ustane i pruži rukom marniški oficir X y.
— Mlto mi je — nsmješka se mala Tanja i nastavi — gdje služite?
— Dvleko, širom plavog mora ali sada se nalazim na ostavstvu.
— Koliko dugo?
— Petnaest dana.
— D'šta!
— Premalo da se Vas nagledam,

— Ponovo se vr. čate na komplemente koje ja — rekoh — ne trpim.
— Ponovo, dakako, jer je ne samo moja dužn st da ist knem V.šu dr.žest, voljstvo diviti joj si. Ali postamo sada to. Imam ja važniji razgovor da zapućnem.
— Što, da ću? m?
— Moment! — Izvadi džepni kalendar i nastavi:
— D'kle, ja putujem dvadesetog.
— Kako, kad ste mi kazali da imate petnaest dana ostavstva?
— Tačno, ali j već današnjim danom prva sedmica odmakla. Ostaje nam osam dana. A sada sasluš: me d.bro. — Pauza.
— Dakle osam dana. Pošto nemamo vremena da goibimo, a nar. čto zar? Što ste Vi prv se zlatna, to čemo danas već jedan drugome govoriti. Ti" a sutra čemo d'ci do prvog poljaka.
— Stanite malo —
— Zašto, zar nijesmo već izgubili jednu čitavu sedmicu?
— Što mislite Vi o meni?
— Što da mislim? Da Vam ne cijenim i ne smatram za nepošteno, savremenu i dobro vaspitanu ženu, ne bi sigurno došao do sličnih zaključaka. Vi želite ono isto što i ja. Prirodno je. Želite onda da ovijamo lažnim plaštem suvinih formalnosti naše intime želje? Zašto da zavaravamo sebe kojekakvim mlo-

zvučnim frazama kad su naše težnje uprene za jednim te istim ciljem? Zar se ne osjećate mlada? Zar ne znate da ste zgodna? E pa dobro: meni se Vaša ljepota svida. Ja se osjećam vrlo dobro u Vašem društvu. Drugo me je i interesuje.
— Istina je, ali ipak treba poštivati formu.
— Da, treba poštivati formu da izgubimo ono što je bitno poštije?
— A što će biti poštije?
— Poslije će biti ono što mi budemo htjeli i ono što iz zavesa ovdje izbitje. Što posjetiš to i znaeš — kaže neki. A mi čemo posijati silesiju poljubaca da požanjeno bog zna što, a možda i brak, jeste li Vi vidata?
— Ne.
— Vjerena?
— Ne.
— Čega se bojati onda? Ako se Vaše misli podudaraju u naklonosti sa mojom, u ovo osam dana pružićemo sreću jednog čitavog vječta. Sve ruže će odjednom procvetati, a među njima ćeš ti biti najljepši izraz one prave sreće za kojom hiljade ljudi uzalud hrlje.
— Ispijmo čaše i idimo, jer mi je kasno. Dosta za večeras.
— Nije dosta dok mi i ti ne kažeš ti. E pa dobro: poštije!

Советска Русија без главних фабрика и сировина

Губици бољшевика: 12.000 авиона — 5.000 борних кола и огroman сваковрсни материјал

Италијански билтен број 962 од 12 јануара 1943-XXI

Главни стаи италијанских наоружаних снага јавља:

У Српској области сила је ваздухопловна акција нарочито јака. У вишекратним сједишним акцијама италијанских јуришних бродова и немачких ескадрила висинских бомбардера и обршувача, које су дале видљиве резултате, нападани су истакнути аеродроми, концентрације моторних кола и трупа. У борби је оборено 18 авиона, од тога 7 акцијом италијанских а 11 немачких ловца; један је разорен од стране противавионске артиљерије, а 4 друга су запалена на земљи. Нијесу се вратила 4 нава ловца.

У фебруару присиљени су бројно надмоћније противничке снаге на повлачење. Настава је предвиђени нови сјештај наших посада на територију Јужне Либије.

У Тунису су непријатељски напади извели уз помоћ борних кола напад на снажан отпор наших истакнутих елемената. У току су локалне борбе.

Немачко ваздухопловство бомбардовало је један алжирски аеродром, оштетивши тешко многобројне авионе на узлету и погодивши једно складиште муниције; сем тога је погодило бомбама један трговачки брод у Буџојској Луци и оборило 5 авиона током снажних двобоја.

Уже полодне извршен је ваздушни напад на Нанул и околину. Задана је знатна штета. Приликом рушења неких цивилних зграда претрпјело је становништво, уколико је до сада установљено, губитак од 23 мртвих и 65 рањених. Од 8 вишесторних авиона који су учествовали у акцији разорена су 4; 1 од стране одборних бених батерија а 3 од ловаца који су се одмах дигли у лет. Три авиона су се срушили; 2 у провинцији Селеро а близу места Ачерно и Галванио Сан Тјериано; 1 у Лиони (Авелино) а 4 у море између Искје и Прочане. Неки чланови посада су погинули, други су заробљени.

Варидни њемачки билтен од 12 јануара 1943-XXI

Фиреров главни сјаи јавља:

Непрестано нападајући на последње бродове, који су већ тешко оштећени али још плове, на састава коњовоја цистерна за петролеј, од којих је већ потопљено 13 од укупно 124.000 тона, потопиле су немачке подморнице још 2 бродова цистерне од укупно 17.000 тона, торпедовани још једном трећи брод чије потапање се није могло установити услед острвене одбране. Друге подморнице потопиле су у Северном и Јужном Атлантику 14 бродова од укупно 72.000 тона, који су већинско пловили у коњовој. Тако је непријатељска трговачка морнарица изгубила још 16 бродова од укупно 89.000 тона.

Један занимљив законски пројект у Јапану

У Дзети разрађава се један важнији законски нарт у сврху потпуног стезања Пројекат одређује да свака особа која учини штету три пута већу од такса које би морала платити, има да се ослободи од плаћања тих такса.

Између 26 априла и 31 децембра изгубило је советско ваздухопловство преко 12.000 авиона. Као што је познато, изгубило је непријатељ током бољшевичке офанзиве између 27 новембра и 21 децембра 3000 борних кола. Сваки губитак — коментарисе берлинска агенција — морају имати тешке последице које ће се показати следећих месеци. У вези са борним колима истиче се на мјеродавном мјесту да су многе оклопне јединице међу хиљадама разорних кола биле

американског или енглеског типа. Констатовано је да су фирмова советска борна кола П. 40 нове конструкције гора од оних које је непријатељ употребљавао прошле године, и то услед недостатка метала на Довоњског бањена.

Остали материјал што су советске јединице у том рази ку изгубиле огроман је. Већином је створен корјенда што доказује да советске индустрије није су у стању да надоместе своје губитке, јер су већим дијелом у рукама о овинске војске.

Одушевљење и коментари о објави рата националне Кине

У Пекингу је обављена једна велика манифестација уз учешће преко 40.000 особа, у вези прославе објаве рата против Англоамер канца. Претставници свих градских слојева прихватили су акламацијом једну изјаву у којој се потврђује намера да се борба води све до побјед.

Цијела штампа објављује на видним мјестима вијест да је национална Кина објавила рат англоамериканским силама. Коментаришући тај историски догађај вине „Джоан Атемгајне Пајтунг“ да данас Источна Азија претставља један јединствен блок уперен против англоамеричке империјализације. Чанг Кај Шек остаје сам писменим инструменат деветијелу силе носач брзх да се одупру оставрени сна свјетх Кинеза и сваког Јапана; новогоро поретка Кина је постигла пуну суверенитет, док чуждјшка Кина узалуд очекује да њени савезници поведе рачуна о њеним основним захтјеви. Народ од 250 милиона становника стао је уз раче Тројнога Пакта сматрајући да се Јапан бори за његове циљеве.

Судбина Аустралије постаје и истии Аустралијанцима све јаснија

(Сиднеј) Аустралија свјетвине првотира према Аустралији. Објављено је да ће аустралијански министар претседник заједно са генералом Мак Артуром отпутовати за Вашингтон.

Јављају из Мелбурна да је аустралијански ратни свјет савези ради дискусије у вези са концентрацијом јапанских јединица у Рабаулу. У међувремену други јапански транспортни бродови стигли су до коњоваја тим лако да снабдијемане предјела Пае.

Пригодом своје посјете, који мора уследије и кроз најближе азијске издјелке аустралијански министар претседник Рузвелт лично тешку коју ситуацију на пацифичком сектору, која интересује непосредно и Аустралију. Штампа сматра да је аустралијанска влада одлучила са својим жаоплама услед тога што Сједињене Државе не дају обећану помоћ, и што Англоамериканци сматрају овај рат сектор другог значајним, допуштајући Јапанцима да поново узму иницијативу у своје руке. Аустралијанска штампа потјсједа да се савезници у Пацифичку боре против једне од највећих свјетских сила.

Нови уговор између Јапана и Кине

(Токио) Објављен је текст уговора између Јапана и Кине о концесијама и напуну њу права екстериторијалности од стране Јапана. Уговор садржи осам чланова у којима је одређено да ће јапанска влада вратити кинеској вла-

сти јапанске владе генерал Тојо је истакао у вези са објавом рата кинеске националне владе Сједињеним Државама и Великој Британији да то претставља корак напред и у вјстављању рата за ослободити Источне Азије те је и да је јапанске царске владе изразио свој извјештај према кинеској Републици. Генерал Тојо нагласио је да су Аглачелмакани увијек хтели да игноришу права једног бољшевијара Азијата који тежи за ослобођење Источне Азије. Надаље је рекао да је Јапан сада, о вјзвичији територије богате сировинама, у стању да изврши и дау рат, а да намјерава да са својим азијским и европским савезницима отстрани хегемонију двјелу англоамеричких сила. Тојо је потјсјено на владину одлуку да се Кини врате јапанске концесије и вјвршио је изјаву да ће Јапан дати сву своју сарадњу за побољшање прилика у кинеској Републици у будућем новом покрету.

Савезије се на Бангкоку да се један генерал командант вјзничких вјзвјелке, придружује са својим јединицама снагама нанкишке националне владе.

Иде уприна прва на концисијама које сада Јапан држи у својим рукама Кинеска влада се обавезује да примењује према јапанским поданицима исти поступак као и према кинеским грађанима. Јапанска влада допушта кинеској националној влади да предузме своја упрна права на Бангкуку и да изврши побједу у Шангају на основу услова који ће бити посебно уговорени. Кинеска влада ће предузети своја упрна права на квартовима пенгишке делегације. О јављује се да Јапан на основу овога споразума враћа Кини све шангајске међународне концесије ош и друге концесије.

И непријатељ признаје да је њемачко изградња подморнице много виша од протрљаних губитака

(Штотхолм) Савезије се из Лондона да један познати писац потјсјена у данашњем „Сундеј Тајмсу“ Велику Британију и Америку да оне још нијесу извјелвале побједу између торпела и бродоградњишта. Велика Британија и Сједињене Државе мораће се ставити на висину овог задатка, посвећујући његовом ријешњу све своје енергије. Не ради се само о томе да се спринјече осмички по упринјачуном пољу и да Велика Британија и Сједињене Државе морају уложити сва срствена средства расположа. Надање новинар тврди да њемачка пушта из бродоградњишта знатно већу број подморница него што их топе савезници. Такође и један високи официр британске морнарице бави се овом темом и испјелова вабринутост адмиралитета

Њемачки билтен

од 12 јануара 1943-XXI

Фиреров главни сјаи јавља:

Изају Вј Кавказа и Дона, у предјелу Стјелмчирда и на Донском сектору нападао је непријатељ поново на главним такмака бацајући у борбу знатне снаге. Јуриш је одбојен у жестоком борбама, дијелом у противнападу, те су 6 вјдечи изгубили 73 борна кола, од којих 45 само у стјелним радској зони. Масовно прјемни прједјелом одговару тешки советски губици. Током противнападачку акција опкољена је и уништена једна дивизија советских стрљелца. Узхваћено је преко 1.000 заробљеника. Један немачки опкољени корпус зароврио је од 6 децембра 1942 у вјзничком заову Дона 511 советских тенков. Мазарске трупе одбиле су непријатеља на Дону зававши му знатне губитке. Током локалних напаљачких операција на централном сектору русога фронта подрци су јуришним одреда међу непријатељске и ложаје, узхвативши заробљенике и пленје. Југоточно од Иљменског језера зароврио је непријатељ са знатним прједјелом снагама и опкољеним одредима своје безуспјешне нападе. У жестоком борбама у тој зони разорена су 24 советска борна кола. Транспортни промет дуж Мурчанске жељезнице био је такође и јуче тешко погођен пригодом ваздушних напада.

У Либији је и азијанско и њемачко ваздухопловство у вишекратним нападима са нарочитим успјехом гађало аеродроме у концентрације трупа и моторних кола. Ловачки авиони а противавионска артиљерија оборили су 19 непријатељских авиона.

У Тунису су у току локалне борбе са непријатељским снагама које су напале положаје наших претстража. У Луци Буџи оштећен је један трговачки брод од 5.000 тона. Други ваздушни напади били су уперени против артиљеријских положаја и концентрација моторних кола у Северном Тунису. Оборено је 5 непријатељских авиона.

Непријатељ је касно навече извршио ометачке нападе насумице против територија Западне њемачке. Губитци и штета су минимални. Непријатељ је изгубио 2 авиона.

услед садашње атлантичке битке. Он тврди да је ситуација тонавке опасна и да би битно лоше тајти извјелује о осме да су савезници наредили побједу над подморницама. Он закључује следећим ријечима: „Ми смо даљеки од тога, а то доказује чињеница да данас има знатно више подморница него што их је било прије 6 мјесеци или прије годину дана.“

(Берлин 11-1) Њемачка штампа истиче велику побједу подморница над непријатељским цистернама за петролеј. Нови успјех је веома значајан, јер је њим одузето 174.000 тона горива побједу над подморницама. Док британска 8 армија располаже у тролеским изворима Блискога Истока, илгоамеричке снаге у Алжру и Мароку морају се служити искључиво горивом које им стиже преко Атлантика. Ово значајно је изостанак доласка топлине количине бензина страхан удар за моторизовану и опкољену војску.

ДНЕВНЕ ВИЈЕСТИ

Свима нашим читаоцима Православне вјероисповјешти најсрдачније честитамо Нову Годину!

Постављени

Цетине: Перовић С. Јованка, за учитељицу — Бата (одељене Јасен).
Подгорица: Драговић Ж. Милош, за учитеља Мишке занатске школе.

Потврбени у привремену службу

Никшић: Надаров Глеб, инжењер при техничком одељку.

Премјештени

Никшић: Сасојевић М. Ђорђе, судски приправник при среском суду у Колашину, у окружни суд (по молби);
Мучалица М. Станиша, учитељ у Горњој Голи (по молби);
Вучић Т. Мирко, учитељ у Борковићима (Шавник) (по молби).

Пљевља: Сераглаћ М. Новица, учитељ у Адровићима, у Црљеницу (по молби).

Пријеполје: Ковица Шабан, имам матичар у Туђевићима (Бар), у Комони (по молби).

Премјештени

Цетине: Новаковић Н. Божо, служитељ VII Дирекције Гувернерства и додијелен Чиновничкој задрузи (по потреби службе).
Андријевица: Раичевић С. Владимир, учитељ у Забрђу (Пљевља) у Трешу (по молби).

Беране: Радоњић Л. Радисав, надзорник пута при техничком одељку у Пријеполу (по молби).

Пљевље: Раиновић — Јанковић П. Росанда, учитељица у Нангама, у Забрђе.

Бијело Поље: Влаховић Анка, болничарка при здравственој станици, у болници (по потреби службе).

Прибој: Буришић Б. Мирко, учитељ у Забрици, у Херцеговачку Голеш (по потреби службе);
Данић Р. Александар, учитељ у Забрици, у Голеш (по потреби службе).

Продужен уговор

Дарејевић Ростиславу, инжењеру VI Дирекције Гувернерства.

Премјештени

Цетине: Вујаковић Илија, економ болнице Пљевља, IV дирекције Гувернерства (по молби).

Бар: Вукчевић Н. Јован, учитељ у Грађанима, у Крушевцу.
Пљевља: Раиновић П. Милош, учитељ у Нангама, у Забрђе.

Потврбени у привремену службу

Цетине: Вукчевић М. Милина, званичник дневничар Хигијенског завода; Дулећић М. Јоке, званичник дневничар Хигијенског завода; Доугутиновић С. Милко, званичник дневничар Хигијенског завода.

Постављене среских саветника

Протога ош Њв. Е. Гувернер наредио је да се постављене среских саветника врши декретом Гувернерова, учинио изредком.

Посл. бр. О. 141/41
ОГЛАС

Срески суд у Подгорици објављује да је дана 29. новембра 1941. године умрла у Подгорици пиљарница Б. Радојић Недељко Божовић, удова пог. Бурновић Николе, умирог такође у Подгорици првије 20 година, из најаве посљедње воље.

Пошто је овоме суду непознато, да ли и којима лицима припада наследино право на њихову заоставштину, то се повијају сви они, који било по којем наследино имају право наследиства на именовану имовину упути да за годину дана рачн најући од дана огласа, пријаве овоме суду своје наследино право, да поуже за то право доказе и поднесу наслединику изјаву, јер ће се у противном случају расправити заоставштину, којој је именован сребреником Бурновић Спасоје радник из Подгорице, с оцима којима су све већ припалили као наследицима.

Срески суд у Подгорици, дана 9. септембра 1942. год.

МАЛИ ОГЛАСИ

Моја мајка Јосе Л. Калуђеровић пријетише од три мјесеца кријула је из Бана Луке (Хрватска) за Црну Гору, на ком је путу осту вешто задовољно.
Молба сваког оног ко ма шта знаје о мојој мајци, нарочито ако има неке ко ће лично са так студија, да би неким путем извјестио, и он би у весте њеног благодари и захвалила.

Нико Л. Калуђеровић
Дрво ч. 3-3

Мала породица тражи млађу свагу за помагање у кулјаству, за храну и почину наградно. Јавити се Уредништву „Гласа Црногорца“.

Милана М. Букић Коњић
Поштом — Атина ул. б. 5

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Приликом смрти нашег савја, брата, уљка и брата од сестра

† ВЛАСТИМИРА МИЛОВА ВУКЧЕВИЋА

— ученика VI разреда подгоричке гимназије —

којег немала субјата отрже из живота загрбља у најтежем цијету младости 18 година и најбог живота, дана 21. децембра 1942. године, а би сахрањен дана 22. децембра 1942. у породичној гробници у Голевцама.

Најтеже смо заваљали г. др Милу Радуловићу који не жали напора да нам драгог Властимира отрже из чежурсти сарти.

Заваљали смо покојник њим професорима гг. Савојском и Метру Перовићу и ник. г. Кажичу, који се стално интересовали о његовом здрављу, вудени њим заваљали помоћ. Кроз све ове тежкоће станице нас се на расположење гг. Властимира Марковић, Б. Радојић Марковић, Браћа Радојић, Стјепан Радојић, трговци, Дравојковић, Кретић, Вукчевић, Жабљак, Драгојић, Радојић, Брковић, Б. Гоце Плавић, Сивац, Бигора, Лицетић, Подгране и Голевца да нам на дан сахране у онако великом броју др. иште околишних олакшале — до вјечне куће отпратиле, те нам у велико бол и тугу ублажиле.

Хвала браћи и пријатељима и кумовима из Ботуча, Грбавца, Забља, Српске, Зеленице, Љшничког, Толуша, Лујана, Новог Сета, Косова Луга, Комана Банча, Г. и Д. Кривога, Лицетић, Брда, Крупа, Дражевић, Буришић, Грана, Парчић, Стјепановић, Кретић, Вукчевић, Жабљак, Драгојић, Радојић, Брковић, Б. Гоце Плавић, Сивац, Бигора, Лицетић, Подгране и Голевца да нам на дан сахране у онако великом броју др. иште околишних олакшале — до вјечне куће отпратиле, те нам у велико бол и тугу ублажиле.

Захваљујемо г. Бишчу Вукчевићу чиновнику п. т. штеа. Урошу Н. Вукчевићу студ. права, Јазу А. Вукчевићу учит. капа, Милутину Р. Вукчевићу агроному и Душану С. Вукчевићу боголову на дивним опрштајним говорима.

Покрајина хвала гг. Радоју Буришићу, Радоју Вукчевићу свештенику, Бојану Кажичу и Душану Вукчевићу богослову на извршеном општем, као и браћи Благојевићима са Збонде и околишних села Голевца који положише дијелу наследиства на покојнику зрени кућу, Велика хвала г-цима Томи и И. Данић Р. и Стани Р. Вукчевићима који на покојнику олар положише букете свежих рука, које се дијело слагу на његовом прерано схрањеном младости.

Нека је хвала Јови Једовићу свима оцима који нам усмено или писмено изјавише саучешће, те нам у велико бол и тугу ублажиле.

Голевца (Пљевљанска нахија) 28. децембра 1942. год.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Оца: МИЛО, мајка: МАРЕ; браћа: УРОШ, уеник VI разреда — СЛОБОДАН, сестре: ДЕЈКА, САЈКА, БОСИЉКА и ЈАГОДА; б. б. ИВАНА; брат од сестра: МИРО и остала родбана.

CRNE GORE ĐURĐE
ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ
CRNOGOREC

Приликом смрти нашег драгог и никад непрежалиног супруга, оца, сина и брата

† БОЖА Р. ЛУЧИЋА

трговца

који се пресели у вјечност 30-III-1942 г. у 56 години живота, послје кратке и тешке болести, те нас остави, да за њим вјечно тугујемо.

Не можемо пропусити а да јавно не захвалимо г. г. лекарима: Magliore medico Paruta Giovanni, Caritano medico Carnesecchi d-r Cesco из Подгорице, као и г. д. р. Користовићу Ибрахими, лекару из Скадра, који не жалише труда да нашег драгог покојника спасе од неумитне смрти.

Исто тако захваљујемо г. Кулишу Иву, трговцу из Подгорице, који нам се у најтежим часовима пок. Божа стави на услугу.

Вјечиту благодарност дугујемо браћи Херцеговцима; Црногорској страници; браћи Хаверћијима; трговцима из Подгорице; као и кумовима: Бијелићу Ђоку, трговцу; Бурићу Арсу, монополском чин.; Радовићу Божу, трговцу; породици Вучелића; и Станићу Гојку, трговцу; који на олар пок. Божа положише вијенце.

Наша благодарност г. г. свештеницима: Пекићу Луки, Радовићу Душану, Божовићу Радоју и ђакону Машану Павићевићу на извршеном општем.

Такође захваљујемо г. Миши Мартиновићу, трговцу из Подгорице; који се над гробом са пок. Божом опрости дирљивим говором.

Наша велика хвала и благодарност грађанству града Подгорице, које спроводу у онако великом броју присуства и покојника до вјечне куће отпрати, као и свима онима који нам изјавише усмено или писмено саучешће.

ПОДГОРИЦА, 4. јануара 1943 г.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

супруга РОСА, синови: МИРКО и БРАНКО, кћерка УЈКА, мајка ЂУКА, браћа: МИЛОШ и НИКОЛА, сестра МИЈКА са осталом родбином.

Већ се налази у штампи најављена књига:

Предговор

Са много пожртвовања, напора и ризика по свој сопствени живот, прибирали смо језовити материјал, који стављамо на расположење данашњем и будућим покољењима, као живу слику једне мрачне епохе равне лудилу. Све је, нажалост, оригинално и вјерно у ријечи и слици, јер је извађено из извјештаја које су потврдиле и потписале власти мјеста у којима су се неједна одигравала. Из етичких разлога морали смо испустити документа порнографске садржине, која потичу од главних носилаца понора и пакла, кроз који је прошао народ у Црној Гори.

Домашњи изроди и мрачни типови из свих крајева бивше Југославије, који су васпитани, подржавани и припремани за издају вјере и своје отаџбине још од ране младости, — добро су учили битне одлике Црногораца: неограничену љубав према слободи, историјску везу са словенском Русијом од које су Црногорци навикли примати само добро — и преко мјерно осјећање личног престижа. Непроходно црногорско камење дошло је као поручено за њихове мрачне циљеве.

Упорно и плански припремали су свој крвави посао кроз двадесет година. Фанатизовани и добро организовани имали су успјеха, нарочито код млађих. Са паролом: „Српство, Словенство, Слобода“, није им тешко било наћи присталица, — иако они сами са тим нијесу имали ничега заједничког. И ко зна куд би свему томе био крај и каква би била судбина овога народа, да нијесу направили једну фаталну погрешку, која им је ископала заједничку гробницу.

Када су вјеровали да су већ сигурно закорачили на народну грбачу, почели су изводити свој крвави програм, — у доба једне окупације! Рушити вјеру, нацију и породичну част, убијати и масакрирати у масама народне правке и чуваре светиња оног истог народа од ког су тражили имовину и крв, — заиста не може да се објасни! Откуда њихово самопоуздање и дрскост у земљи повезаној братственичким, сродничким и крвним везама и зашто да сасијеку грану на којој су сједили, — то ће ваљда моћи да објасне психијатри?! Једно је сасвим позитивно: историчари, социолози и психијатри неће никада успјети да пронађу убједљиве разлоге, ради којих је одиграна крвава и бестијална драма по славној земљи Вишевој; по земљи витезова мача, духа и чести који су знали славу своје малене земље проијети широм свијета и склапати пријатељске везе, на равnoj ноzi, са великим и моћним народима.

Од своје деветомјесечне владавине партизани су оставили за опмену својом народу крваве трагове, које неће моћи опрати ни седмогодишња јужна киша, костуре своје браће који ће се тражити и пронаћи по разним јамама и рупчама бар за десет идућих година, и мржњу која ће имати своје разорне последице за сто година унапријед.

Обилност материјала и слабе техничке могућности са којима располажемо, одузимају нам задовољство да књигу издамо срећну и технички обрађену по хронолошком реду. Зато смо прибегли, као јединој могућности, да књигу подијелимо у више свезака.

У овом случају материјал смо морали средити на сасвим другој основи. Свака свеска сачињаваће једну малу целину за себе, подешено да се заједнички могу повезати у једну велику књигу. У свакој свесци доијећемо по неколико имена комунистичких правка: команданата одреда, батаљона и чета; политичких комесара, судија, целата и њихових помоћника; по неколико комунистичких

ПАКАО или Комунизам у Црној Гори

Лобања и отсјечена рука невиних жртва

СВЕСКА

БРОЈ 1

ПРВА СВЕСКА САДРЖАЋЕ
ЧЕТРДЕСЕТ ОРИГИНАЛНИХ ФОТОГРАФИЈА

ЦИЈЕНА ЛИРА 5.—

пресуда и оригиналних документа; слике њихових жртва, попалене домове, убиства, грабеж, пљачку и блуд.

Наша оригинална документа у ријечи и слици, откриће многе крваве тајне које се желе забашурити, демаскираће многе поједице који су се данас притајили или се прилагодили новом времену, с намјером да нам у даном часу наново забуду нож у леђа и проуде свој крвави посао љешинарства, бешчашћа и блуда.

Свако убијено или рањено лице, свака штета и огроман број слика, живих партизана и повађених љешева њихових жртва, и велики број оригиналних партизанских документа, биће поступно штампано у нашим свескама, тако да ништа неће изостати. Мртви, рањени или оштећени из свих општина, настављају се по реду у идућим свескама. Сва документа која смо већ добили, као и она која накнадно добијемо, наћи ће мјеста у овој жалосној повјесници.

Из материјала који ћемо вам ставити на

расположење биће вам јасна историјска нужда, која је приморала све праве патриоте да се прихвате оружја и поведу Контрареволуцију.

При крају ћемо доијети Национални покрет, његове Вође и све жртве у томе покрету, подишане ради рушења партизанске страховаладе.

Не пропустите ни једну свеску, јер само тако ћете добити једну драгоцену целину у којој ћете наћи све што вас интересује у вези са партизанском владавином. Пратећи наша документа, ви ћете јасно уочити тешку забуду оних који су помагали или још увијек желе да помажу националне гробаре, безвјерни и неморални олош и братске крвопије, који се називају партизанима.

При сакупљању нашег материјала наишли смо код неких вођених лица, свјесних своје одговорности пред историјом, на пуно разумијевања и подршку у нашем раду, на чему смо им веома захвални. У сусрет су нам изишла и многа приватна лица, којима такође благодаримо.

Молимо све наше ревијоре и сва приватна лица која се за ову књигу интересују, да нам што прије ј-ве на Администрацију „Гласа Црногорца“ колико желе примјерака да им пошаљемо.